

Archeologienota Harelbeke Twee- Bruggenstraat

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Kris VAN QUAETHEM

5-5-2017

Titel: Archeologienota Harelbeke Twee-Bruggenstraat

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Kris Van Quaethem

Projectcode bureauonderzoek: 2017D88

Intern projectnummer: 2017.055

Locatiegegevens: Harelbeke, Twee-Bruggenstraat 11

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X 75351 en Y 172322 ; X 75391 en Y 172360

Kadastergegevens: Harelbeke, afdeling 1, sectie A, perceel 1071d (zie figuur 1, 6)

Topografische kaart: zie figuur 4, 5

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Kris Van Quaethem (assistent-archeoloog), Tom Vanhoutte (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Zelzate, 05/05/2017

© Acke & Bracke bvba, Leegstraat 170, 9060 Zelzate. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1.	INLEIDING	4
1.1.	WETTELIJK KADER	4
1.2.	ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1.	VRAAGSTELLING	4
1.2.2.	RANDVOORWAARDEN	4
1.3.	WERKWIJZE EN STRATEGIE	5
1.3.1.	MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	5
1.3.2.	ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	6
1.3.3.	ADVIES SPECIALISTEN	6
1.3.4.	WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	6
1.3.5.	SELECTIE BRONNEN	6
2.	BUREAUONDERZOEK	7
2.1.	HUIDIGE TOESTAND	7
2.2.	GEPLANDE WERKEN	9
2.3.	LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	11
2.3.1.	TOPOGRAFISCHE SITUERING	11
2.3.2.	LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	13
2.3.3.	BODEMKUNDIGE SITUERING	16
2.3.4.	GEOLOGISCHE SITUERING	16
2.4.	HISTORISCHE SITUERING	19
2.5.	ARCHEOLOGISCHE SITUERING	27
3.	SYNTHESE	30
3.1.	ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	30
3.2.	AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	30
3.3.	VERDER VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM	31
3.4.	VERDER VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM	32
3.5.	BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	32
4.	SAMENVATTING	34
5.	BIBLIOGRAFIE	35
6.	BIJLAGES	36

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning te Harelbeke Twee-Bruggenstraat, gelegen binnen een archeologische zone waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100m² of meer bedraagt en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaarde gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied, de directe omgeving en van stad Harelbeke in het algemeen werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers (hoofdzakelijk archeologen). Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie wordt gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast wordt in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en worden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen wordt afgetoetst of ten eerste verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

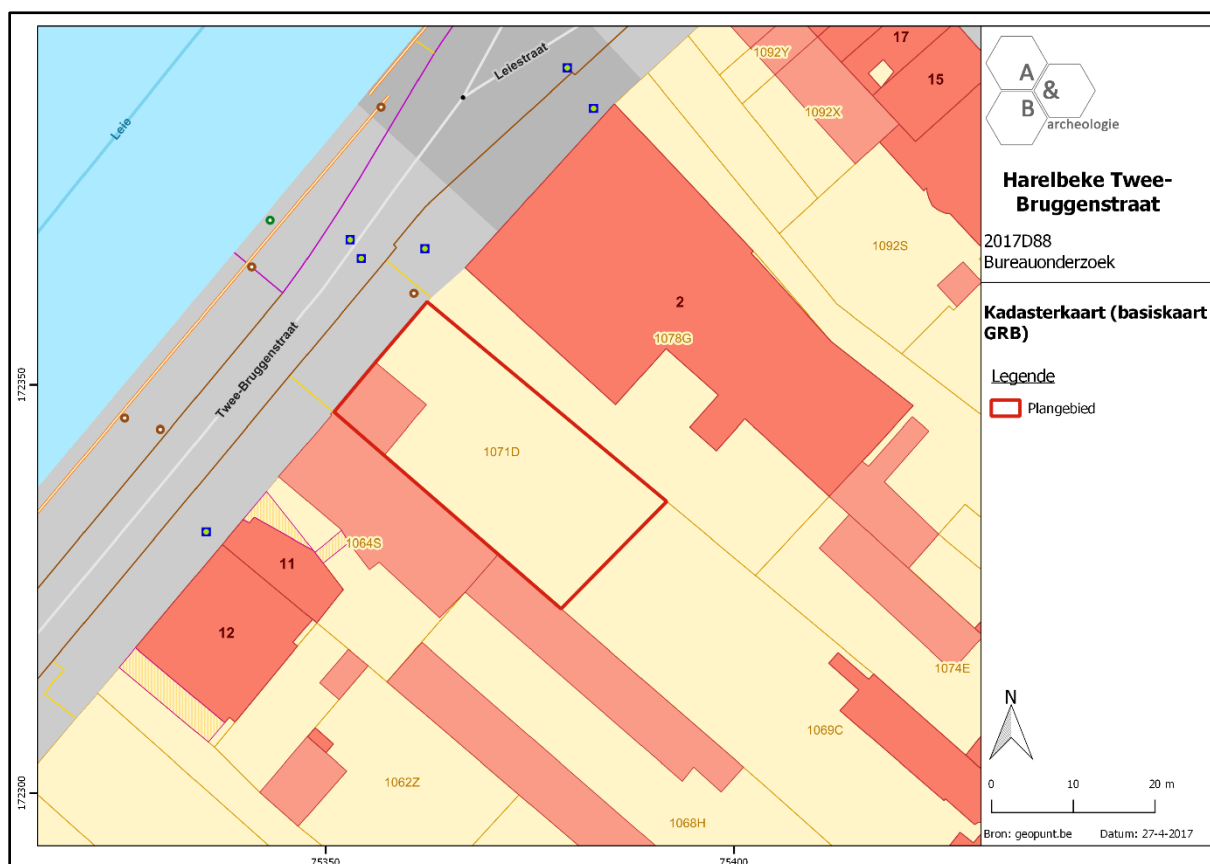
1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd niet opportuun geacht.

2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het terrein bevindt zich in de West-Vlaamse stad Harelbeke en is aan de Twee-Bruggenstraat gelegen, vlak bij de Leie. Het plangebied is voornamelijk in gebruik als tuinzone (grasland, struikgewas), in de westelijke hoek bevindt zich een garage. Langs noordoostelijke zijde is een private weg gesitueerd (zie figuur 2, 3). De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 676m². Op het terrein zal een meergezinswoning gebouwd worden.

Figuur 1 Uitsnede uit het kadasterplan (bron: geopunt.be).

Figuur 2 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2016 (bron: geopunt.be).

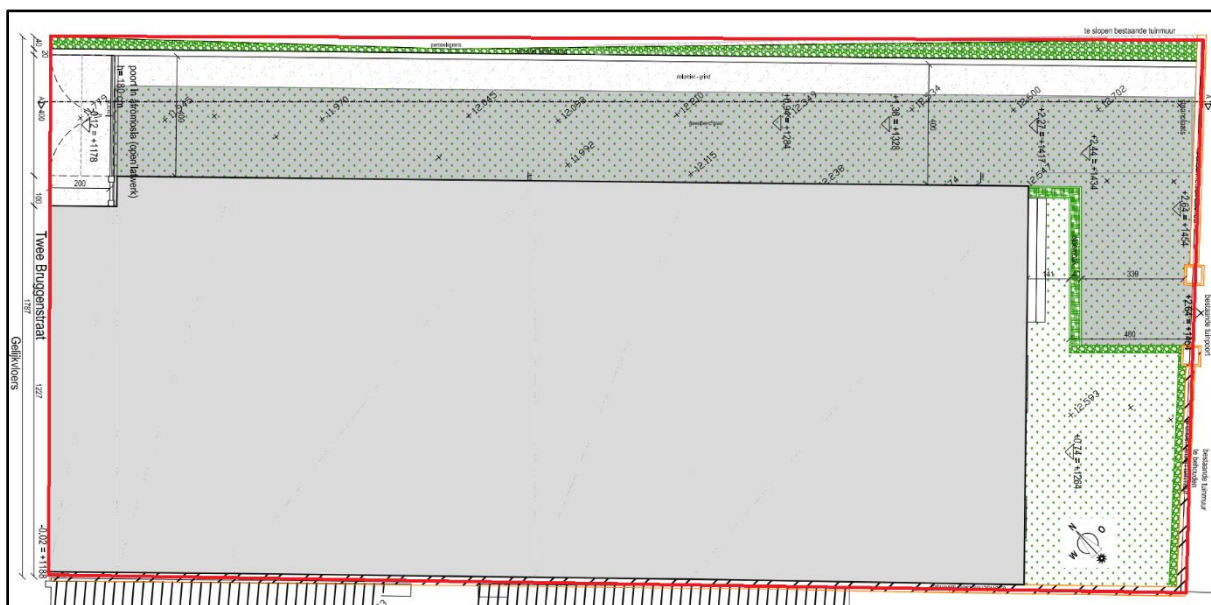
Figuur 3 Zicht op het plangebied vanuit de noordelijke hoek van de Twee-Bruggenstraat (bron: Google Street View).

2.2. Geplande werken

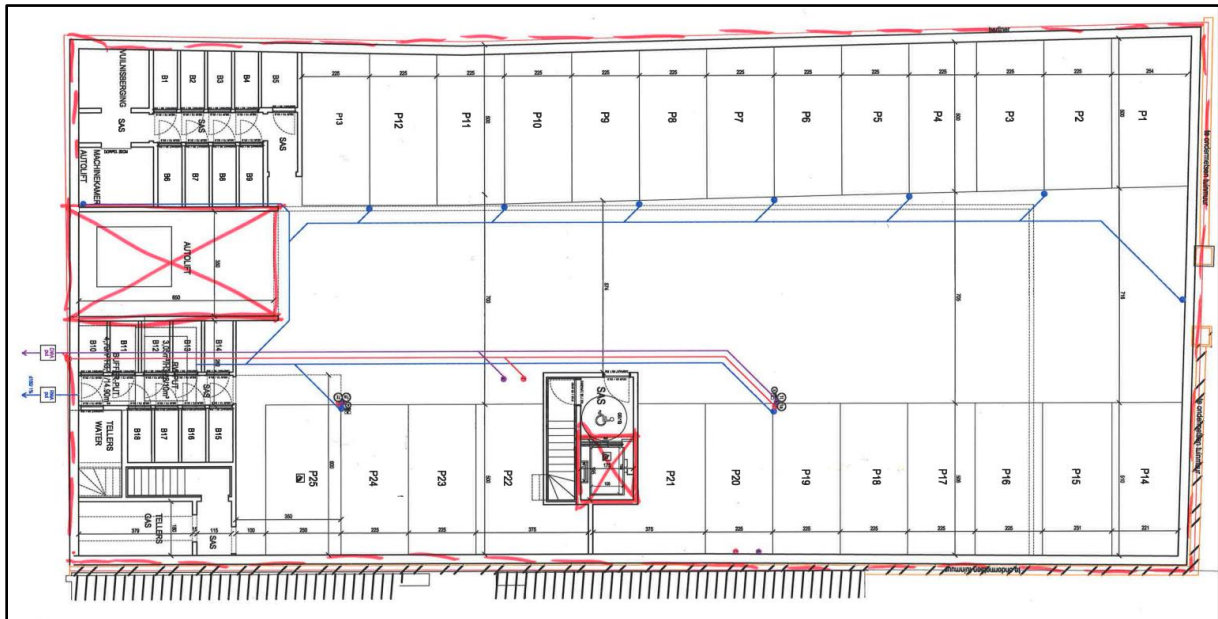
In eerste instantie zullen de garage en het lage tuinmuurtje, dat de grens vormt tussen het betreffende perceel en de private weg, afgebroken worden. Ook zullen de aanwezige struiken verwijderd worden. Op het terrein zal vervolgens een meergezinswoning gebouwd worden, op een oppervlak van 398m² (zie grijs vlak op onderstaande figuur). Daarnaast zal een strook dolomietgrind aangelegd worden aan de zijde van de private weg (witte strook bovenaan onderstaande figuur). Op de rest van het terrein zal gewapend gras voorzien worden.

Er wordt over het volledige terrein een ondergrondse parkeergarage voorzien. De bodemingreep zal, rekening houdend met een funderingsplaat van 40cm, tot 3,08m diepte t.o.v. het niveau van het voetpad zijn. De toegang tot de garage wordt voorzien door een autolift, ook wordt een personenlift voorzien. Beide liftkokers zullen een bodemimpact van 4,58m t.o.v. het voetpadniveau inhouden.

Er kan dus verwacht worden dat de geplande werken het bodemarchief zal verstoren over het volledige terrein.

Figuur 4 Uitsnede uit het inplantingsplan, de Twee-Bruggenstraat bevindt zich aan linkerkzijde van de figuur (bron: initiatiefnemer).

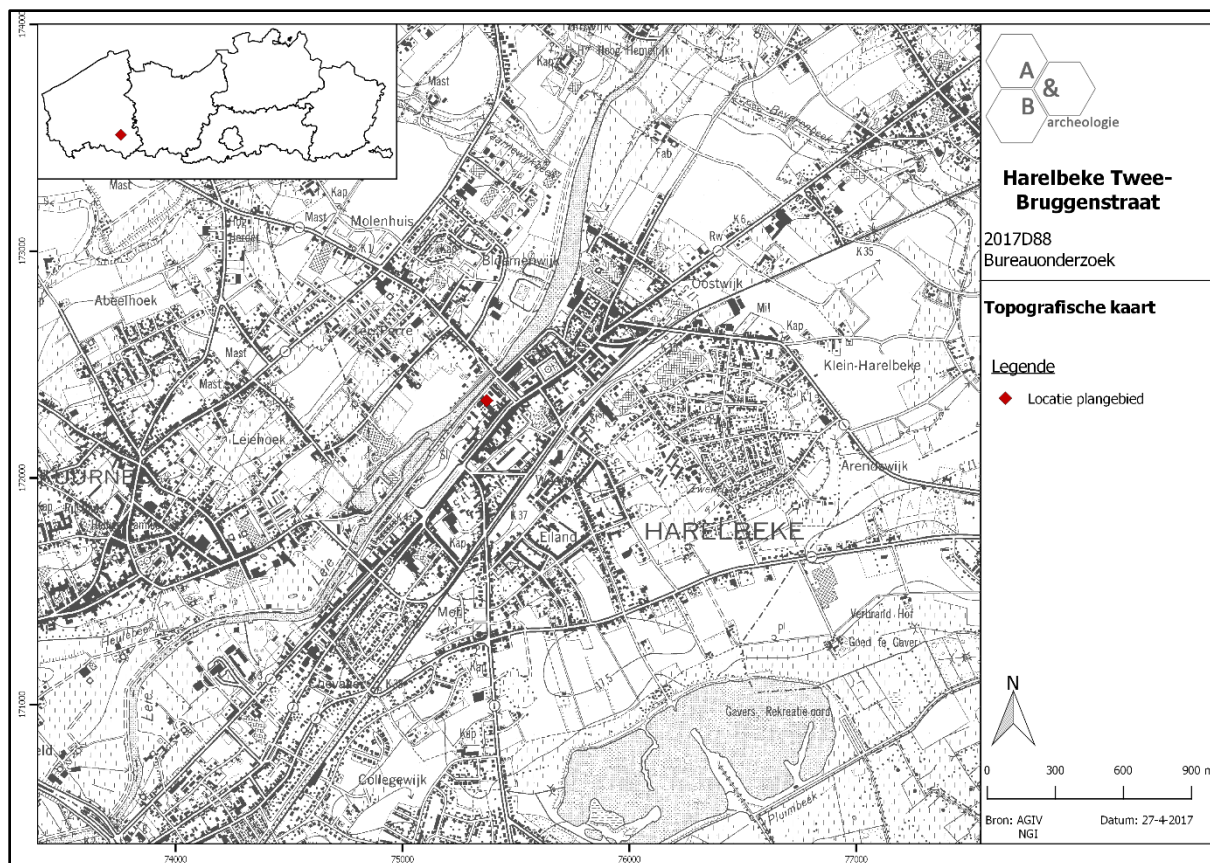
Figuur 5 Uitsnede uit het inplantingsplan op het kelderniveau (2,68m -mv), de Twee-Bruggenstraat bevindt zich aan linkerzijde van de figuur (bron: initiatiefnemer).

2.3. Landschappelijke ligging

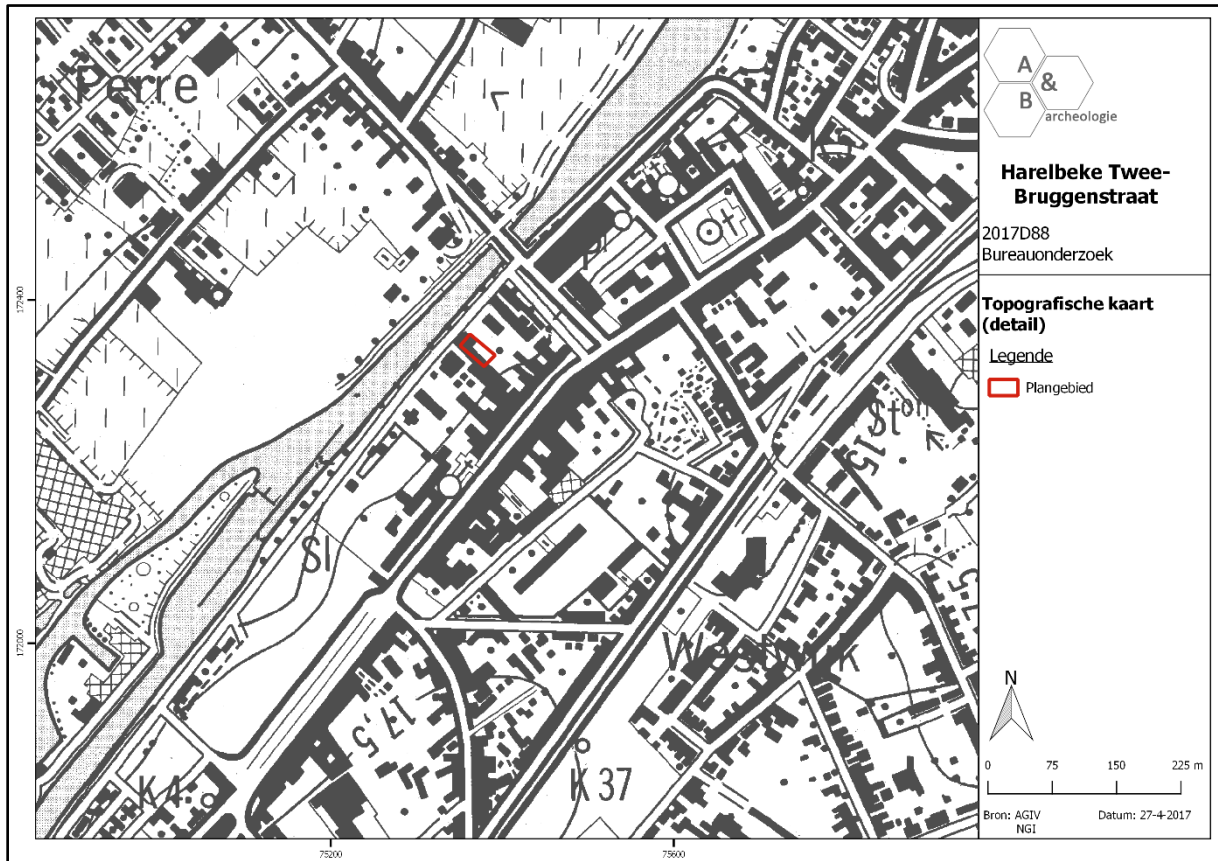
2.3.1. Topografische situering

Het projectgebied bevindt zich in de stad Harelbeke. Harelbeke is in het zuiden van de provincie West-Vlaanderen gelegen, aan de rivier de Leie. Naast Harelbeke-centrum behoren ook Stasegem, Bavikhove en Hulste tot het grondgebied. Harelbeke wordt in het noorden begrensd door Ingelmunster en Oostrozebeke, in het oosten door Ooigem (Wielsbeke), Beveren (Waregem) en Deerlijk, in het zuiden door Zwevegem, in het zuidwesten door Kortrijk, in het westen door Kuurne en Lendelede.

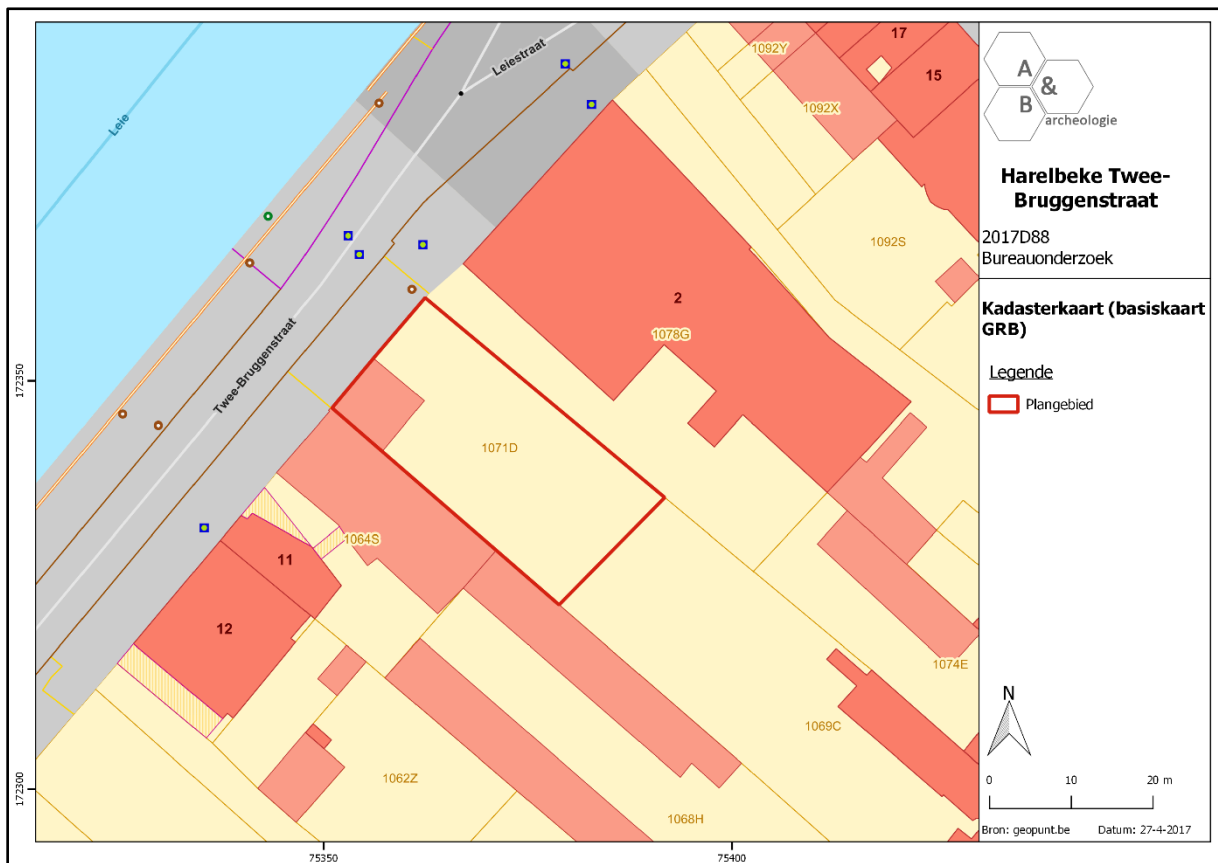
Het plangebied is vlak aan de Leie gesitueerd in het centrum van Harelbeke. Het betreffende perceel is terug te vinden in het kadaster onder Harelbeke, afdeling 1, sectie A, perceel 1071D.

Figuur 6 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 7 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 8 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van de perceelsnummers (bron: geopunt.be).

Op de bodemgebruiksk kaart van 2001 staat het gebied volledig gekarteerd als 'bebouwde zone'. Deze classificatie geeft gebieden aan die voor het grootste deel worden bedekt door structuren zoals gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene delen en open bodem of zones die verhard zijn. Zoals in de huidige situatie omschreven is het betreffende perceel hoofdzakelijk als tuinzone in gebruik waarbij de begroeiing bestaat uit grasland en struikgewas. In de westelijke hoek is een kleine garage gesitueerd van ca. 65m².

Figuur 9 Zicht op de bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

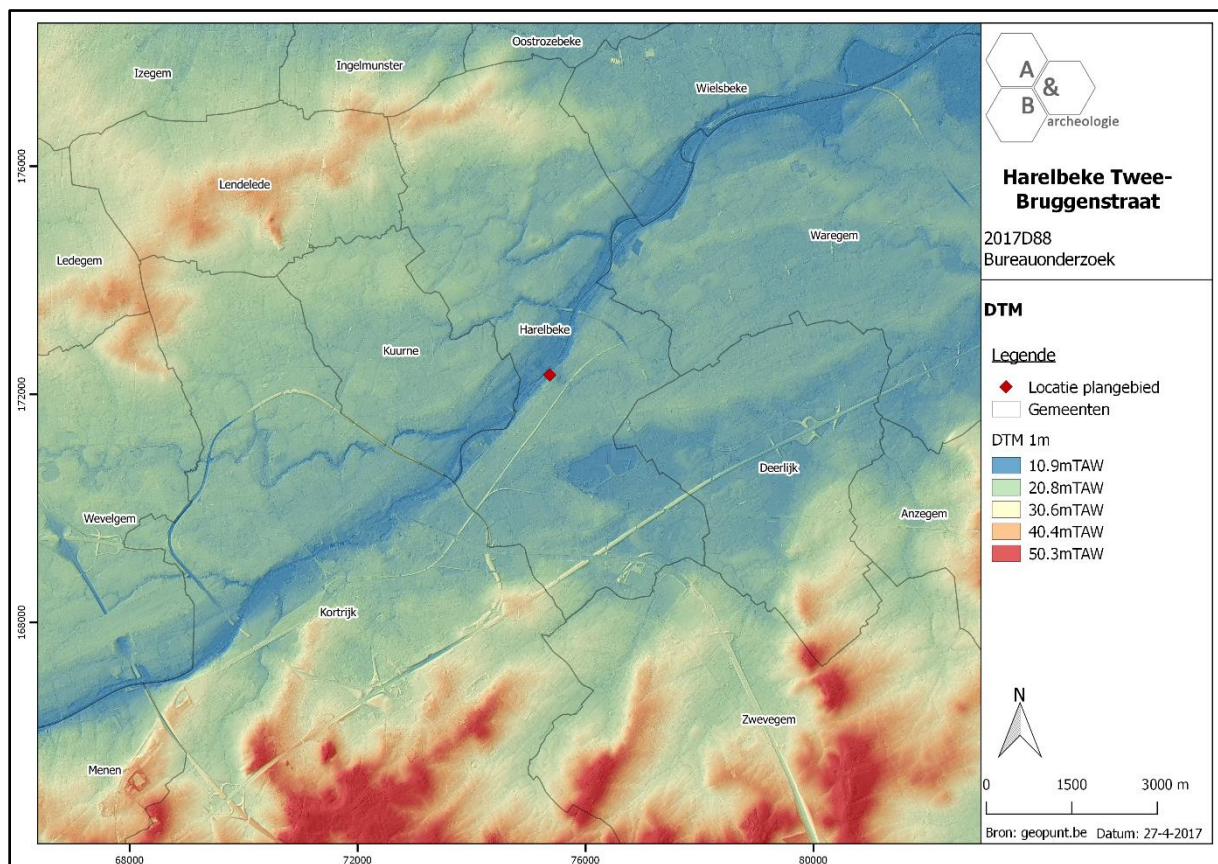
2.3.2. Landschappelijke situering

Het centrum van Harelbeke behoort fysisch-geografisch tot het Leie-Schelde-interfluvium met een noordelijke overgang naar de alluviale Leievallei. Het grondgebied wordt gekenmerkt door een zwak golvend reliëf van ca. +10m tot +25m TAW, met het hoogste punt nabij Keizershoek. De natuurlijke beekstelsels zoals deze van de Arentsbeek en Gaverbeek zijn grotendeels overweld en vaak kunstmatig omgeleid. Voor de stedelijke ontwikkeling betrof het landschap in Harelbeke vochtige riviergraslanden en bosfragmenten afgewisseld met licht geprononceerde kouterruggen met oorspronkelijk vruchtbaar akkerland.⁶

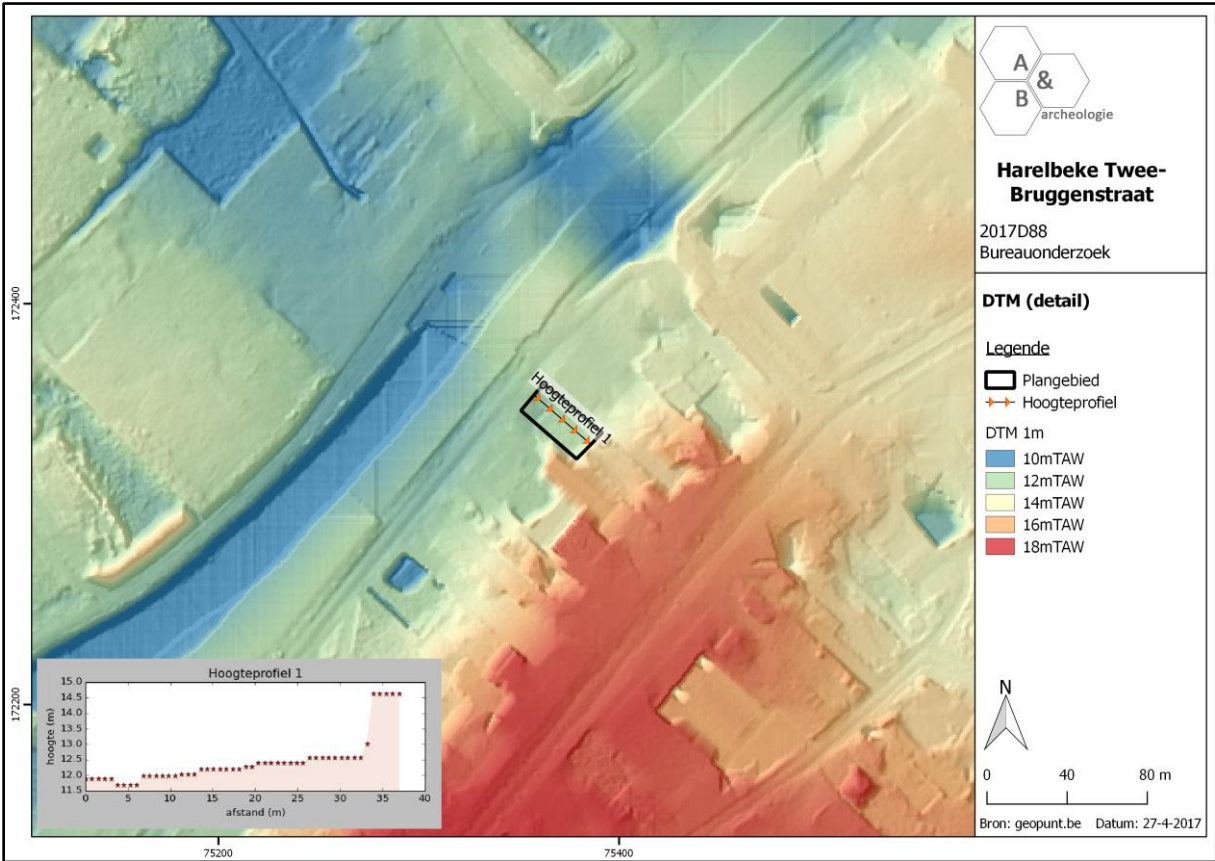
⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Harelbeke, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/125008> (geraadpleegd op 2 mei 2017).

Het DTM reflecteert duidelijk bovenstaande beschrijving. Het projectgebied bevindt zich aan de rechteroever van de Leie en bevindt zich in de Leievlaakte. Op het gedetailleerde DTM is af te leiden dat op het projectgebied de hoogtes zich rond +11,5m TAW en +14,5m TAW bevinden. Hierbij is er een lichte stijging van noordwest naar zuidoost met een sterke helling richting de zuidoostelijke grens van het projectgebied waar het terrein bijna 2m stijgt. Verder is langsheen de rest van het terrein (behalve de noordwestelijke hoek) eveneens een sterk hoogteverschil zichtbaar met de omliggende percelen. Vermoedelijk is dit eerder te wijten aan ophoging van de omliggende terreinen, gezien de bouwhistoriek van deze percelen ten opzichte van het plangebied (zie verder).

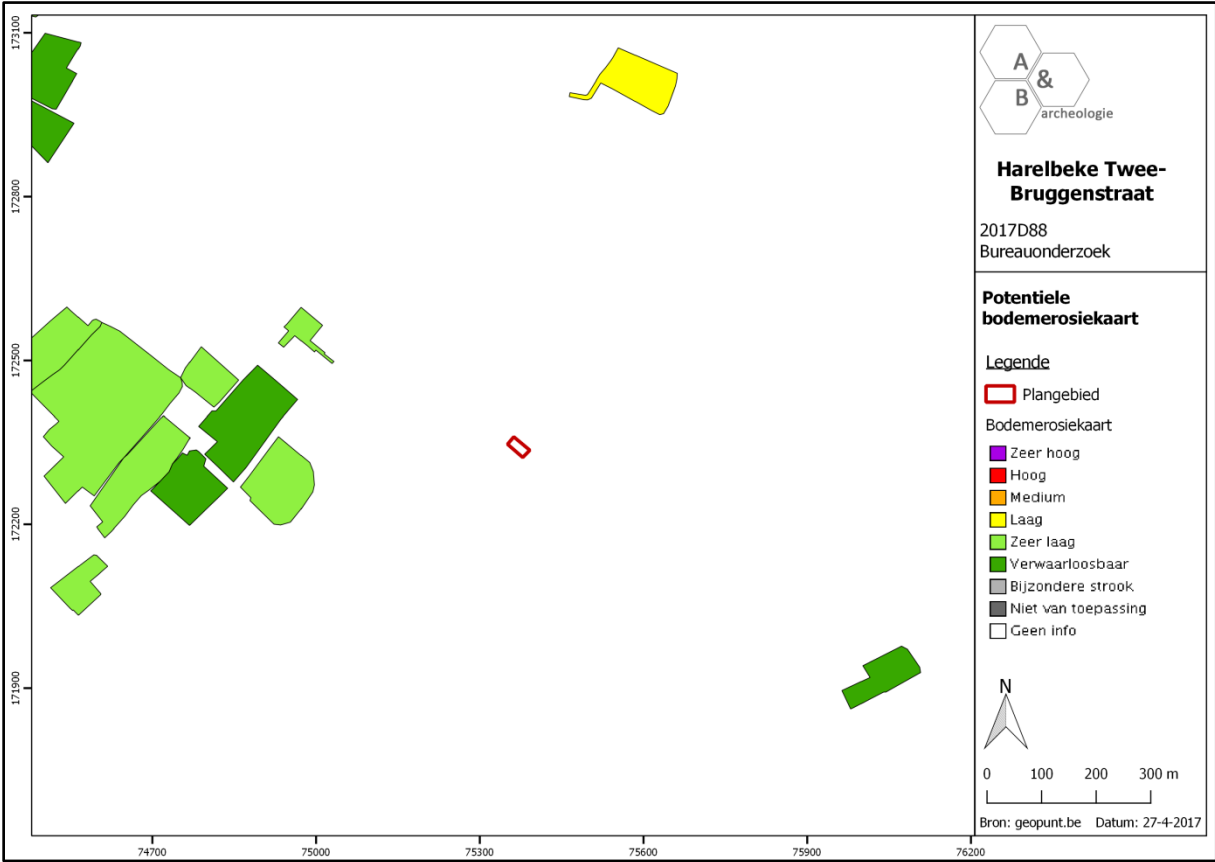
De potentiële bodemerosiekaart geeft geen aanduiding van erosie ter hoogte van het projectgebied.

Figuur 10 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).

Figuur 11 Detailopname van het Digitaal Hoogtemodel met hoogteprofiel (bron: AGIV).

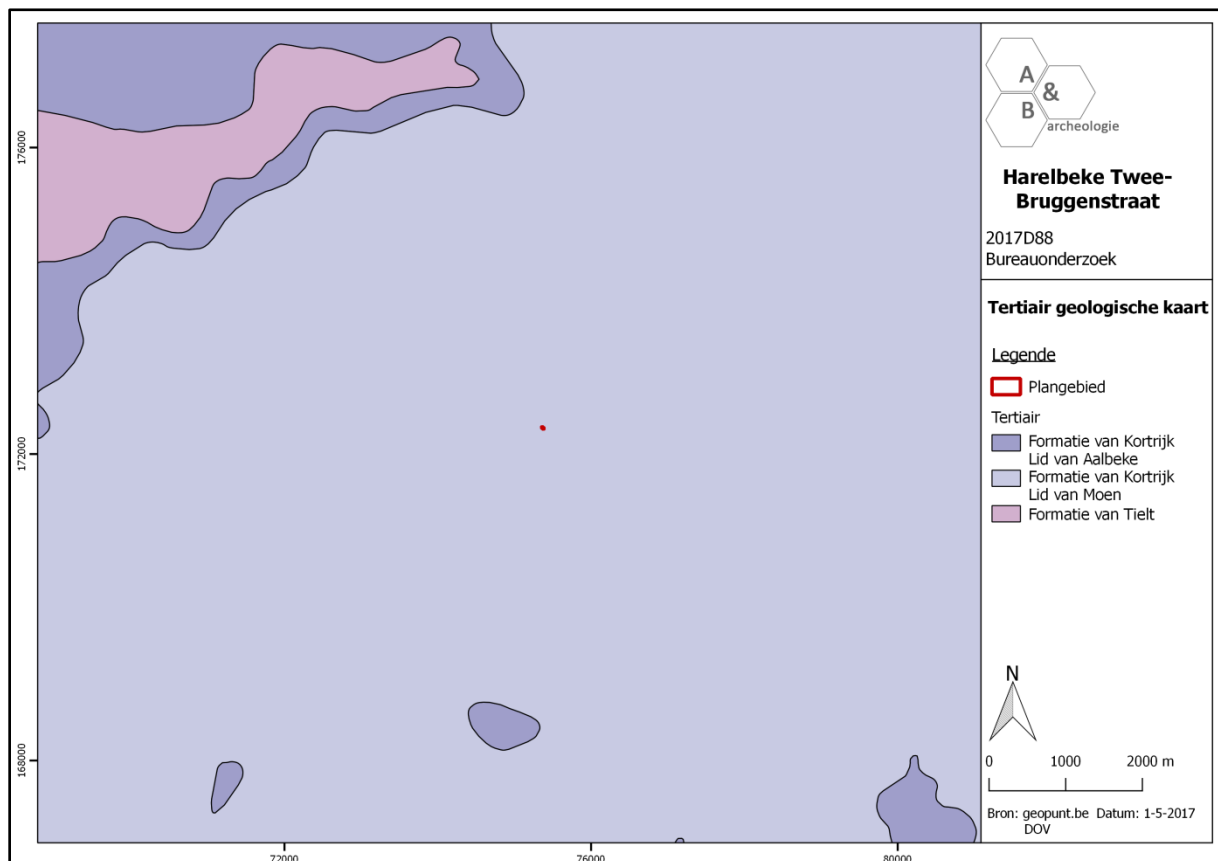

Figuur 12 Zicht op de potentiële bodemosiekaart (bron: geopunt.be).

waarin weinig macrofossielen voorkomen, en die gevormd is ten tijde van het vroeg Eoceen. De Formatie kan een dikte van 100m bereiken en rust op de Formatie van Landen. De Formatie van Kortrijk kan verder opgedeeld worden in vier leden (van boven naar onder: Lid van Aalbeke, Lid van Moen, Lid van Saint-Maur en Lid van Mont-Héribu). Het plangebied bevindt zich ter hoogte van het Lid van Moen. Het betreft een heterogene siltige tot zandige afzetting met *Nummulites planallatus*.⁸

De Quartair geologische kaart geeft aan dat de ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit het type 6a. Hierbij gaat het om onderaan fluviatiele afzettingen van het Eemiaan (Laat-Pleistoceen) (**FLPe**), waarboven zich fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) (**FLPw**) bevinden. Hierboven bevinden zich eolische afzettingen (zand) van het Weichseliaan en mogelijk Vroeg-Holoceen (**ELPw**) en/of hellingsafzettingen van het Quartair (**HQ**)⁹. Boven deze pleistocene sequentie bevinden zich nog fluviatiele afzettingen van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal (Laat-Weichseliaan) (**FH**). De dikte van het Quartair ter hoogte van het plangebied bedraagt ca. 20m.¹⁰

De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

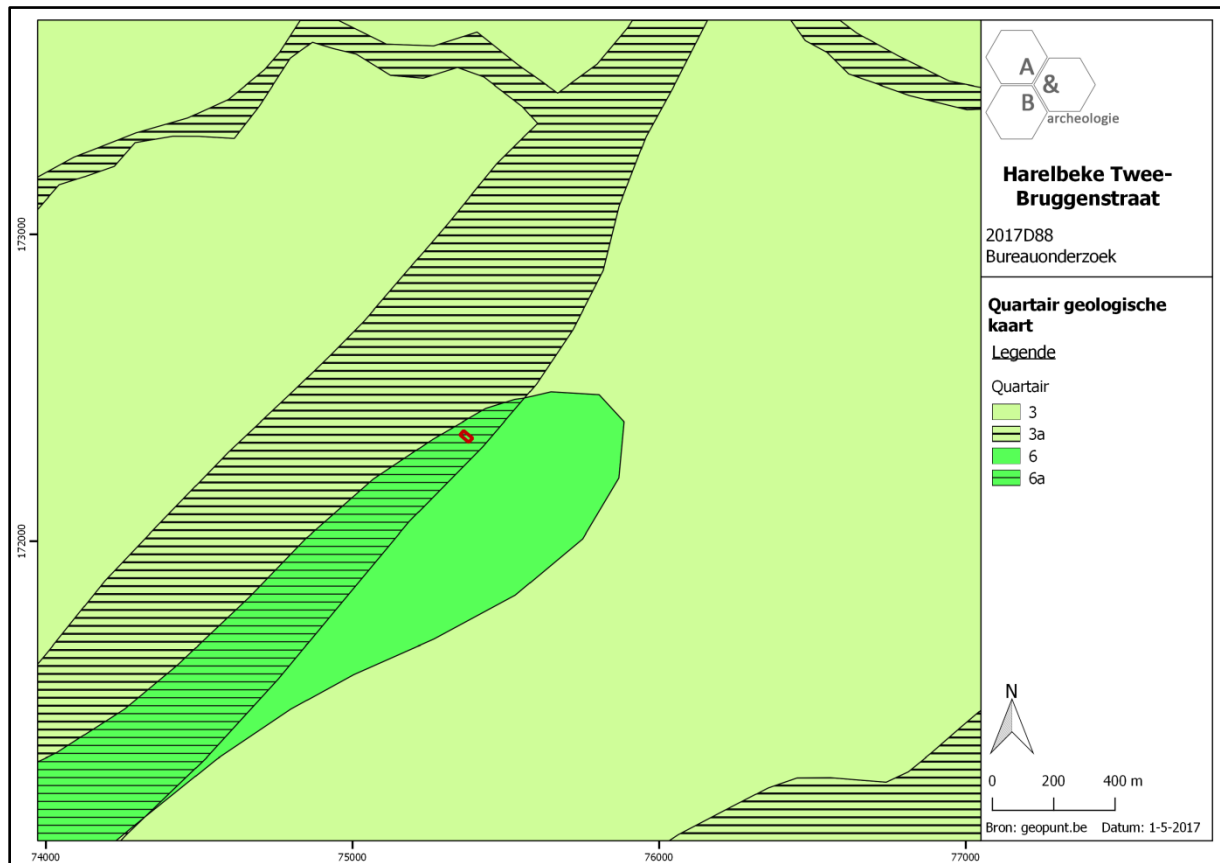

Figuur 14 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

⁸ JACOBS et al. 1999.

⁹ Deze zijn mogelijk afwezig.

¹⁰ DOV

Figuur 15 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering¹¹

In de omgeving van Harelbeke zijn vondsten uit de steentijden en metaaltijden gekend. In de Romeinse periode bevonden zich wellicht twee hoofdbanen op het grondgebied van Harelbeke. Het betreft de weg van Cassel naar Tongeren, die over Kortrijk en Stasegem naar Oudenaarde liep, en de Romeinse verbinding Arras-Doornik-Kortrijk-Gent, langsheen de oostelijke oever van de Leie. De stad is gelegen ten noorden van een Romeinse *vicus*, die zich ter hoogte van Stasegem bevond. De inplanting hiervan werd eerder door de Gavers bepaald. Op het grondgebied van de historische stadskern van Harelbeke zijn eveneens aanwijzingen voor een kleine Romeinse nederzetting. Het betreft resten van muren en twee muntschatten, waaronder één uit de 4de eeuw.

Harelbeke is ontstaan op de rechteroever van de Leie, op een zandrug langsheen de rivier. De historische bewoning heeft zich ontwikkeld langsheen de Arendsbeek waar deze in de Leie uitmondde. De oudste vermelding zou dateren uit 629, in 691 wordt de benaming *Harlebecca* gebruikt. Etymologisch zijn een aantal verklaarbare pistes mogelijk. Het Germaanse *harula* zou zandige heuvelrug betekenen, de rug werd deels door de Arendsbeek of Arelbeek afgebakend. Een andere optie is dat *harel* afgeleid zou zijn van *akkar* wat glazen betekent waardoor de benaming gezien kan worden als 'glanzende beek'. Een derde optie is dat *harla* een variant van *har* of *harw* zou zijn hetgeen droog, ruw of hard betekent waardoor ruwe beek een optie is. Daarnaast kan *harula* ook op vlasvezel wijzen, of kan *harel* afgeleid zijn van een persoonsnaam.

In de middeleeuwen ligt het grondgebied Harelbeke wellicht deels in het Methelawoud, dat zich uitstreckte over Beveren-Leie, Desselgem en Deerlijk, met uitlopers tot Waregem en Harelbeke. Harelbeke wordt gelinkt met de vroegste geschiedenis van het graafschap Vlaanderen. Boudewijn I, de eerste Graaf van Vlaanderen, zou afstammen van de forestiers van Harelbeke ('woudgraven', koninklijke opzichters van bossen en wouden die tot koninklijk bezit behoren): Liederik (739-817), Ingelram (817-?) en Audacer (?). Deze afstamming berust echter wellicht op een poging om Boudewijn I een meer prestigieuze dynastieke afkomst te verlenen.

Vermoedelijk zou in het begin van de 9de eeuw een eerste kleine kerk opgericht zijn te Harelbeke, naar verluidt door forestier Liederik. Eind 9de eeuw zou Harelbeke als persoonlijk bezit van graaf Boudewijn II ingelijfd worden. Daarbij zou een grafelijke residentie opgericht zijn, die zich mogelijk ten oosten van de kerk bevond. Mogelijk werd deze niet veel later verwoest door invallende Noormannen. Andere bronnen melden pas een latere verwoesting in de 11de eeuw waarbij ook de kerk vernield werd, in een conflict tussen de Vlaamse Graaf en de stad Kortrijk. In de eerste helft van de 10de eeuw is alleszins het bestaan van een villa van graaf Arnulf I de Grote (918-965) bekend, die vermoedelijk teruggaat op een Karolingisch kroondomein.

¹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Historische stadskern van Harelbeke, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300296> (geraadpleegd op 2 mei 2017); Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Harelbeke, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/125008> (geraadpleegd op 2 mei 2017).

Een volgende, belangrijke gebeurtenis is de stichting van het Sint-Salvatorskapittel door Boudewijn V tussen 1035 en 1042, waarbij de kerk herbouwd wordt. Een eerste vermelding van de kerk en nederzetting *Harelebeke* wordt gedaan in 1035. Onder Boudewijn V wordt het graafschap Vlaanderen hervormd, waarbij Harelbeke wordt ingedeeld onder de kasselrij Kortrijk. Deze kasselrij is opgedeeld in vijf roeden, waaronder de roede van Harelbeke die op zijn beurt opgedeeld wordt in 18 parochies. In de 11de eeuw wordt een zwaikom in de Leie voorzien, die met balken afgesloten wordt. Langs de Leie waren ook banmolens opgetrokken.

De eerste aanduiding van Harelbeke als stad gebeurt in 1153, wanneer Harelbeke vermeld wordt als *oppidum*. Harelbeke had een eigen schepenhuis en poortrij. De stad kende geen ommuring en strekte zich uit vanaf het punt waar een eiland in de Leie was (ongeveer huidige Schipstraatje), tot aan het punt waar de Arendsbeek in de Leie uitmondt. Ten noorden van de Arendsbeek bevond zich het grafelijk domein. Bewoning was geconcentreerd langs de weg Kortrijk-Gent.

De belangrijkste nijverheid was de lakennijverheid. In 1385 kreeg de stad een octrooi dat de productie van laken en het houden van een jaarmarkt regelde. Nog in de 14de eeuw werd het hospitaal van Harelbeke opgericht. In de 14de en ook 15de eeuw had de stad te lijden onder enkele conflicten waarbij de stad meermaals geplunderd en deels verwoest werd. In de 16de eeuw kende de stad initieel een stabiele periode, vanaf de tweede helft kreeg het te lijden onder de godsdiensttwisten en de Spaans-Staatse Oorlog die tot in de 17de eeuw doorliep. Verder in de 17de en 18de eeuw werd het gebied weer betrokken in de oorlogen van de Franse koning Lodewijk XIV. De latere 18de eeuw kent meer stabiliteit, in deze periode werden verschillende infrastructuurwerken ondernomen, zoals de aanleg van de steenweg Kortrijk-Gent. Ook in de 19de eeuw werden tal van bouwwerken ondernomen in de stad. Zo wordt onder meer de spoorwegverbinding Kortrijk-Gent aangelegd waarbij in Harelbeke een station gebouwd wordt. In de 19de eeuw heerst in Harelbeke een bloeiende handelsnijverheid.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog is Harelbeke een Etappestation. In de omgeving worden vliegvelden aangelegd. Tijdens het interbellum bloeit vooral de vlasnijverheid en bouwnijverheid door enkele steenovens. Na de Tweede Wereldoorlog breidt de stadskern uit. Buiten het centrum worden enkele nieuwe wijken opgericht. In de jaren 1970 wordt de stadskern een aantal keer sterk gewijzigd. In 1977 fusioneert Harelbeke met Bavikhove en Hulste, waarbij een deel van het grondgebied overgeheveld wordt naar Kortrijk.

De oudste cartografische bron die relevant is voor het plangebied is de kaart van Deventer (ca. 1550). Duidelijk is dat de stad zich uitstrekt langs de weg Kortrijk-Gent. Het plangebied is in het centrum gelegen; gezien de locatie niet exact bepaald kan worden, kan er op basis van deze kaart niet gesteld worden of de zone van het plangebied al dan niet bebouwd is. Een kleine eeuw later is Harelbeke afgebeeld door Sanderus (ca. 1641-1644). Deze tekening toont een kleinere kern, de zone nabij de Leie is onbebouwd.

De Ferrariskaart (1771-1779) laat een hogere betrouwbaarheid toe wat betreft het plangebied. Op deze kaart is het plangebied afgebeeld als (moes)tuinzone, er is geen bebouwing aanwezig. De Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) toont evenmin bewoning ter hoogte van het plangebied, net zoals de kaart van Popp (1842-1879). De kaart Vandermaelen (1846-1854) toont bebouwing in de noord-

oostelijke hoek van het plangebied, maar wellicht is dit een foutief beeld door het georefereren en betreft het dezelfde bebouwing die ten noordoosten van het plangebied gesitueerd is op de Atlas der Buurtwegen en kaart van Popp. Een topografische kaart uit 1883 toont evenwel eveneens bebouwing aan de noordoostelijke kant van het plangebied, echter is het ook mogelijk dat deze bebouwing zich naast het plangebied bevindt. Een recentere topografische kaart uit 1910 toont diezelfde bebouwing immers ten zuiden van het plangebied en toont opnieuw de afwezigheid van enige bebouwing binnen het projectgebied. Deze afwijkingen zijn het gevolg van het georefereren. De vroegste luchtfoto betreft een orthofoto uit 1971. Deze toont reeds dezelfde situatie als vandaag: het plangebied is als tuin in gebruik, waarbij in de westelijke hoek de garage aanwezig is. De orthofoto's uit de periode 1979-1990 toont bijgevolg hetzelfde als de meest recente orthofoto uit 2016.

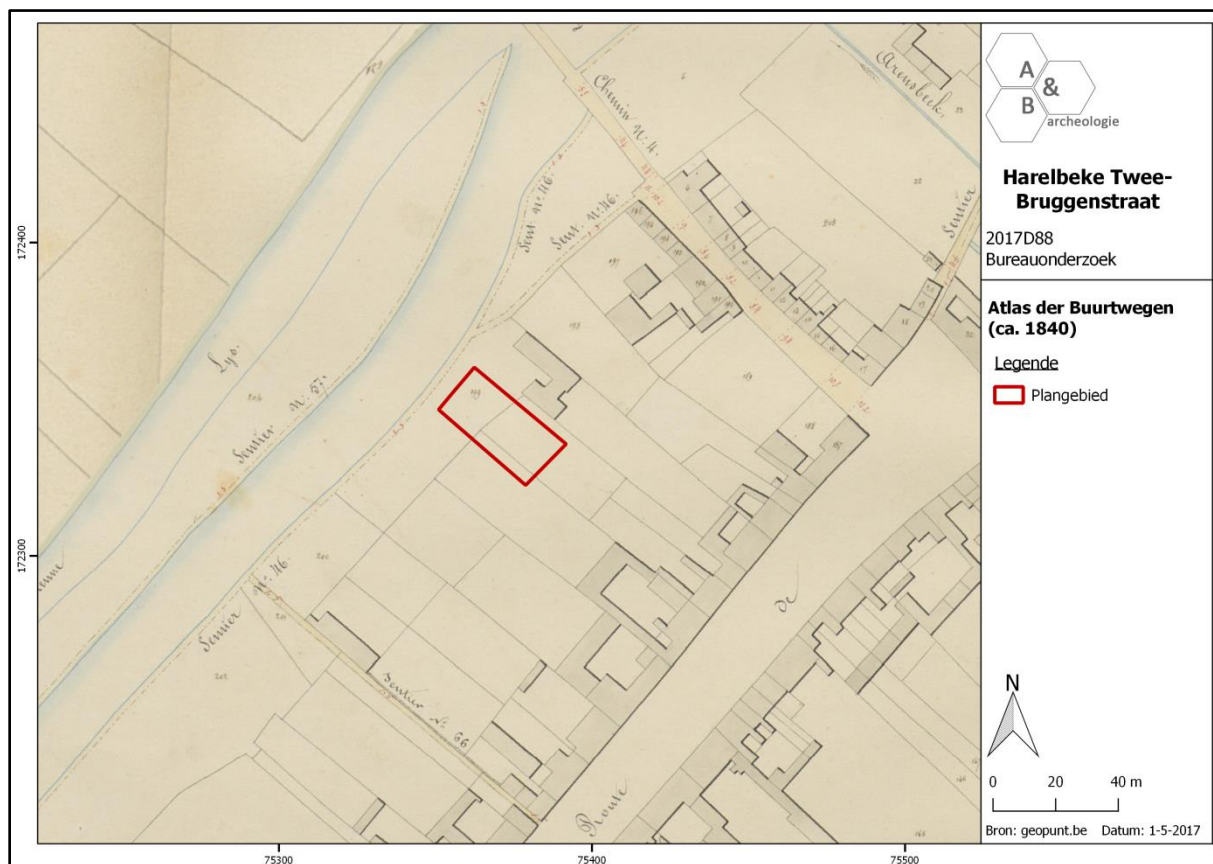
Figuur 16 Kaart van Deventer met schets van locatie plangebied (bron: <http://bdhrd.bne.es/viewer.vm?id=0000043514&page=1>).

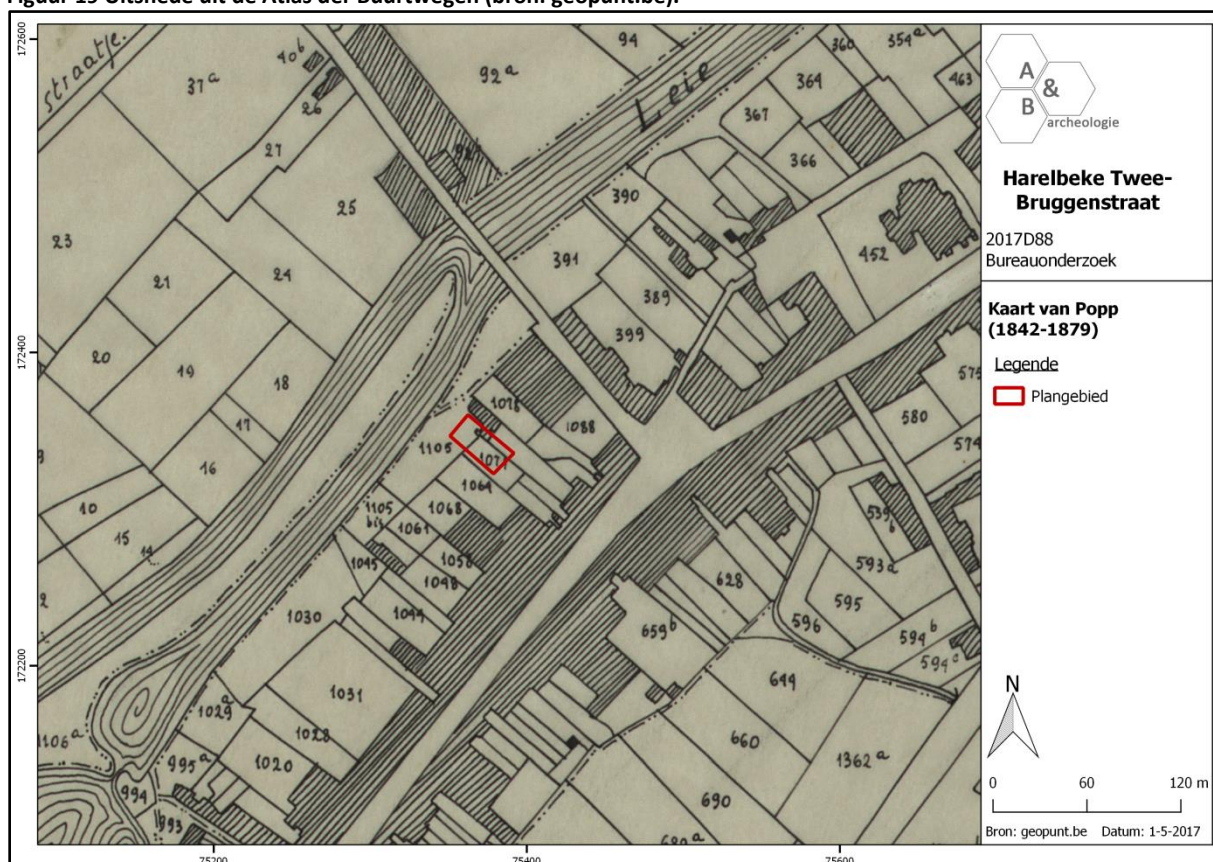
Figuur 17 Tekening van Harelbeke door Sanderus met schets van locatie plangebied (bron: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6e/Harelbeke_-_Sanderus.jpg).

Figuur 18 Uitsnede uit de Ferrariskaart (bron: geopunt.be).

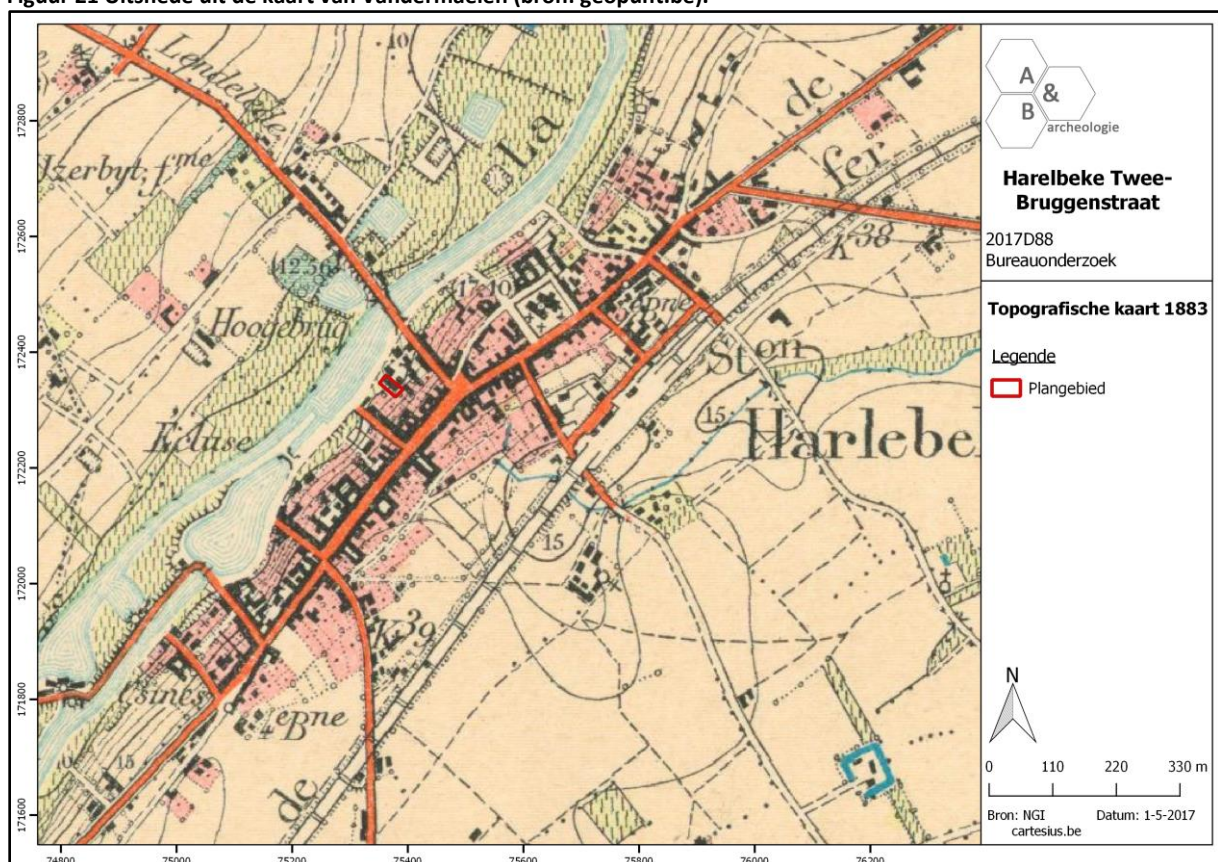
Figuur 19 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).

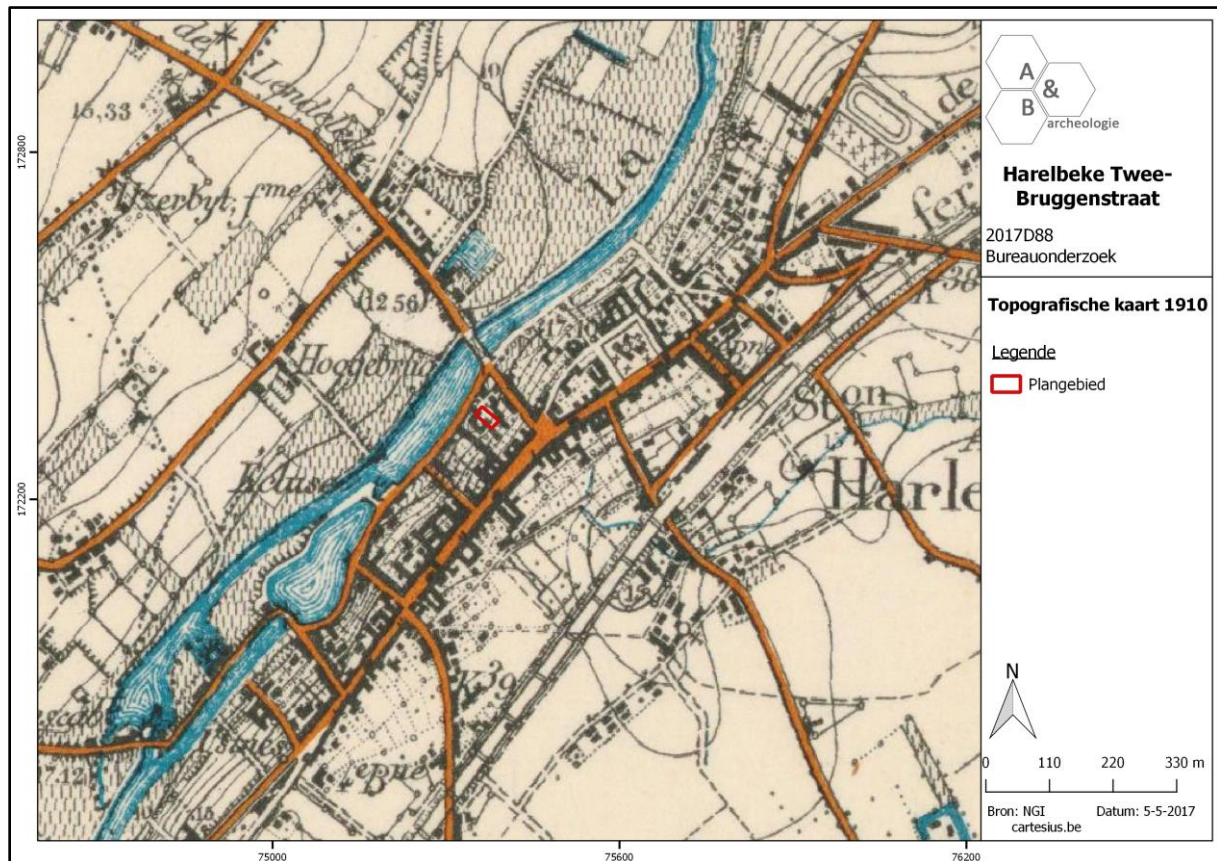
Figuur 20 Uitsnede uit de kaart van Popp (bron: geopunt.be).

Figuur 21 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).

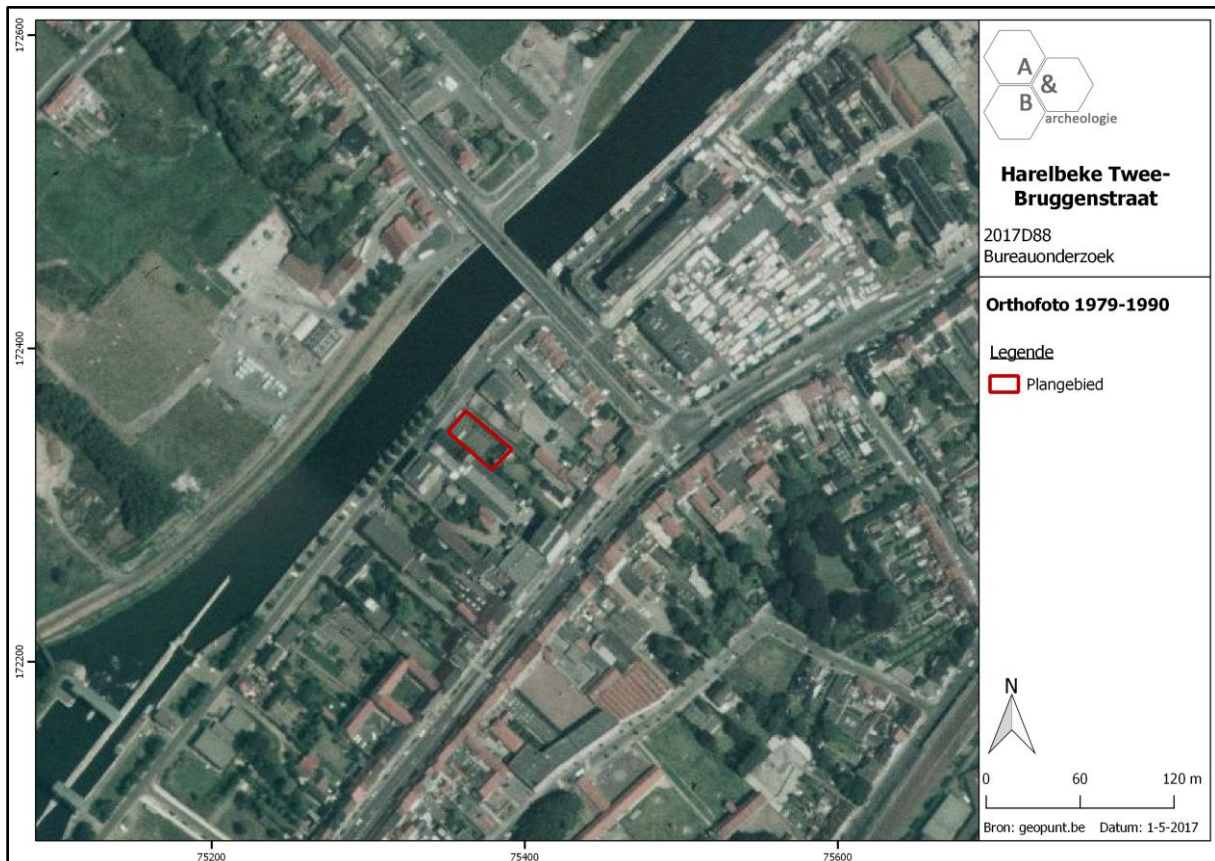
Figuur 22 Uitsnede uit de topografische kaart van 1883 (bron: cartesius.be en NGI).

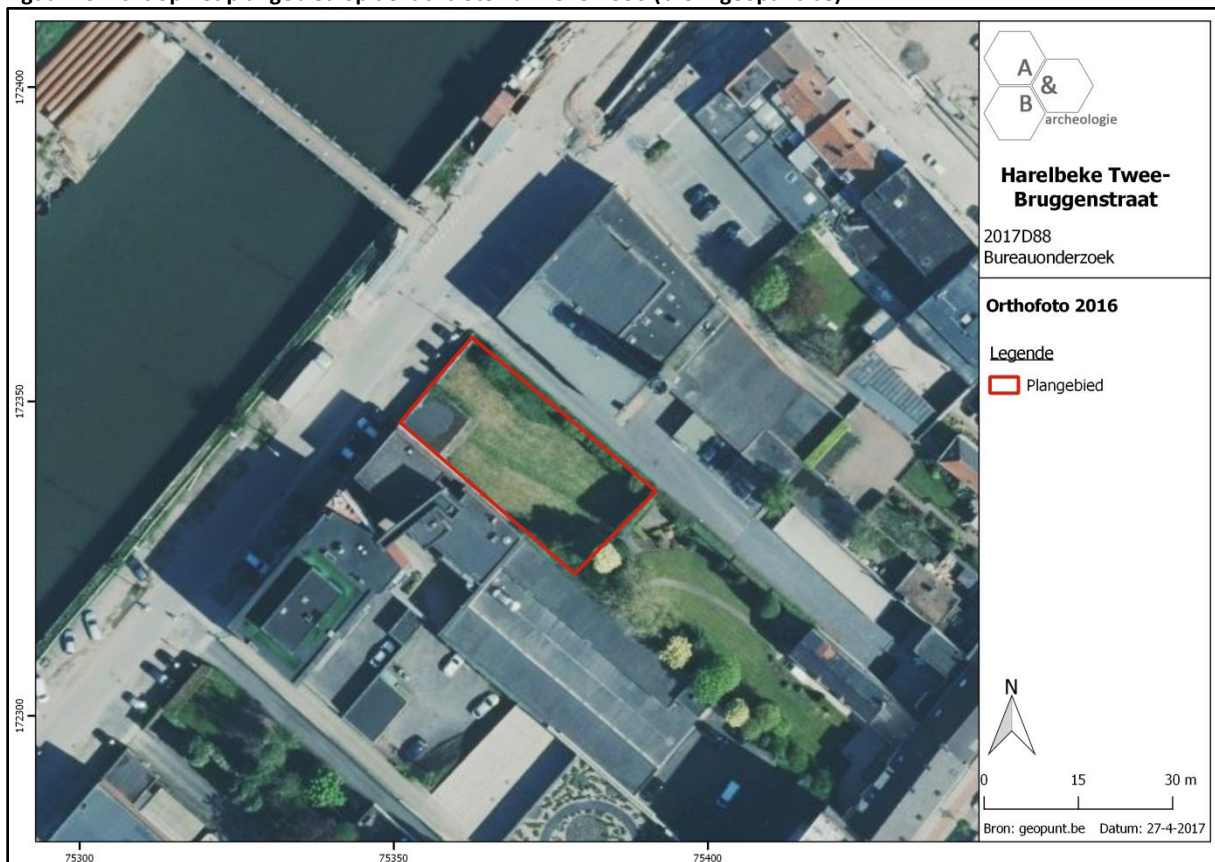
Figuur 23 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910 (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

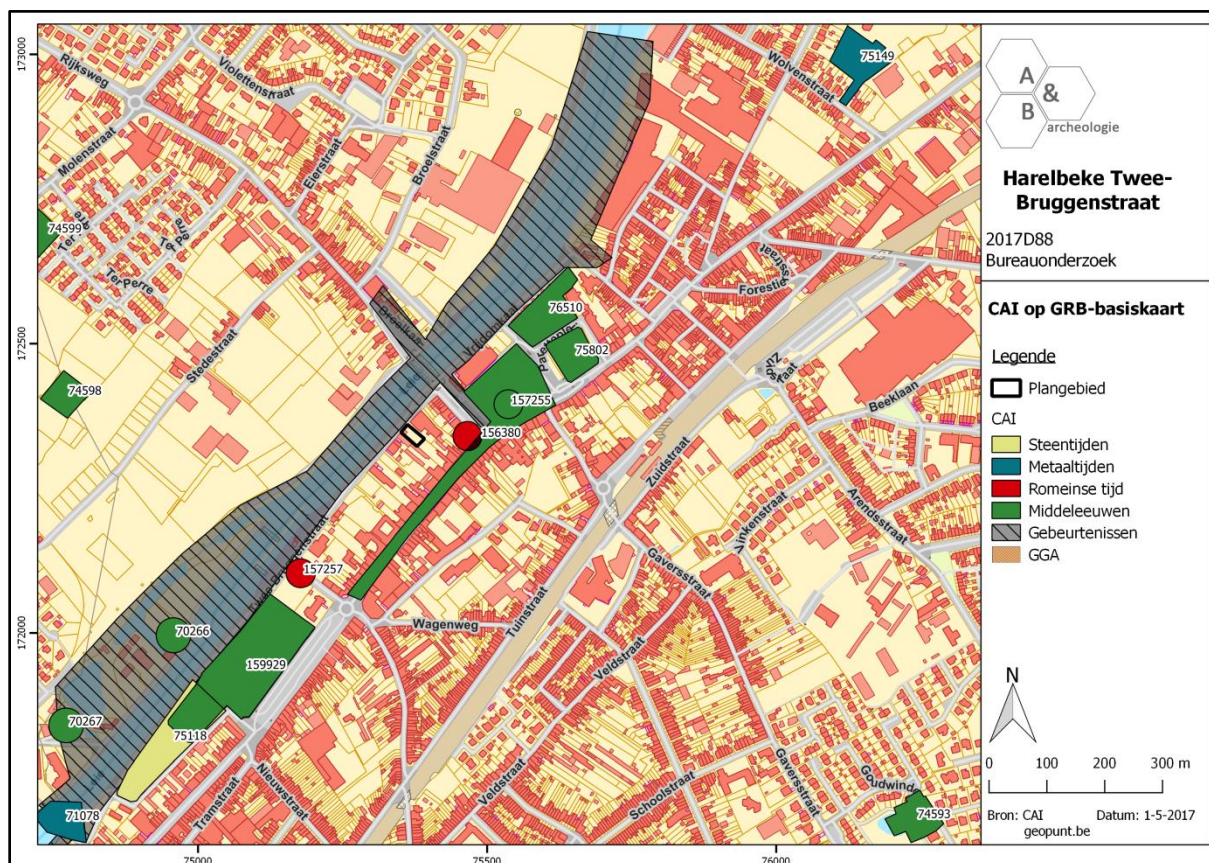
Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 26 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2016 (bron: geopunt.be).

2.5. Archeologische situering

Het projectgebied situeert zich centraal binnen de vastgestelde archeologische zone van de stadskern van Harelbeke¹², waar voornamelijk de verwachting naar archeologisch potentieel vanaf de Romeinse periode en later wordt benadrukt. Ter hoogte van het projectgebied heeft nog geen archeologisch onderzoek plaatsgevonden, maar de Centrale Archeologische Inventaris¹³ biedt wel een inzicht in de reeds gekende archeologische gegevens in de omgeving van het projectgebied. Volgend worden vooral de archeologische indicatoren in de stadskern besproken.

Figuur 27 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).

In de 19de eeuw en eerste helft van de 20ste eeuw zijn een aantal 'archeologische' onderzoeken uitgevoerd waarbij men op zoek ging naar de graven van de forestiers, de vermeende voorouders van de Vlaamse graven. Het eerste volwaardige archeologisch onderzoek vond plaats in 1957 waarbij de Sint-Salvatorkerk onderzocht werd¹⁴ (CAI ID 75802). Archiven duiden op de aanwezigheid van een kerk in 940, die afgebrand zou zijn eind 10de eeuw. Het onderzoek kon aantonen dat de crypte ouder was dan de romaanse kerk (11de eeuw) en vermoedelijk in het midden van de 10de eeuw

¹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Historische stadskern van Harelbeke, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300296> (geraadpleegd op 5 mei 2017)

¹³ cai.onroerenderfgoed.be

¹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Historische stadskern van Harelbeke, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300296> (geraadpleegd op 5 mei 2017)

gedateerd kan worden. Bij de opgravingen rond de kerk werden drie graven gevonden. Bij oudere onderzoeken werden reeds een aantal beschilderde grafkelders aangetroffen in de kerk.¹⁵

Ten noorden van de Sint-Salvatorkerk werden bij een opgraving aan het kapittel in 1980 laat-middeleeuwse funderingen van het kapittelgebouw blootgelegd (CAI 76510). Daarnaast zijn vijf afvalputten uit de periode tussen de 14de en 18de eeuw aangetroffen. Een losse vondst was een loden bullezegeel van paus Celestinus III die eind 12de eeuw paus was.¹⁶

In 1973-1974 werd bij de heraanleg van de markt en Marktstraat een archeologische werfopvolging ondernomen (CAI ID 156380). Er werd een bijna ononderbroken profiel aangetroffen dat bestond uit een opeenvolging van puin-, brand- en afvallagen die vanaf de 14de eeuw te dateren waren en teruggevonden was volgens dezelfde oriëntatie van de Marktstraat. Dit wijst op het de ontwikkeling van de nederzetting langs een bestaande weg, die mogelijk zou teruggaan tot de Romeinse periode.¹⁷ Uit het onderzoek bleek ook dat de vallei van de Arendsbeek (omtrekt Marktplaats, Leiestraat, Gentsesteenweg) vanaf de 14de eeuw geleidelijk opgevuld werd met grote massa's puin en afval. Onder deze pakketten bevond zich een uitgebreide palenconcentratie (CAI ID 157255)¹⁸. Daarnaast is langsheen de Marktstraat een 4m lange afvalkuil gevonden waarbij verschillende vondsten wijzen op een datering rond 1300. Deze kuil is te situeren aan de westelijke zijde van de Harelbeek.¹⁹

Op zeer korte afstand nabij het plangebied (ca. 50m) werd (CAI ID 157256) een muntschat uit de laat-Romeinse tijd aangetroffen. Verder ten zuidwesten zou eveneens een Romeinse muntschat aangetroffen zijn, die uit de 3de eeuw zou stammen (CAI ID 157257).²⁰

Bij een in 2011 uitgevoerd proefsleuvenonderzoek tussen de Twee-Bruggenstraat en de Kortrijkstraat, ca. 350m ten zuidwesten van het plangebied, werden enkele grachten aangesneden die in de 13de-14de eeuw gedateerd kunnen worden (CAI ID 159929). Een gracht kan in de metaaltijden gedateerd worden daar deze bronstijd-ijzertijd aardewerk bevatte²¹.

In 1970 kwamen bij de afbraak van een hoeve op het voormalige Goed te Overacker (CAI ID 75118) twee afvalkuilen met tal van silex (epipaleolithicum/mesolithicum) en scherven uit de ijzertijd aan het licht²².

Op iets grotere afstand zijn nog sporen uit de metaaltijden gekend. Bij de bouw van de nieuwe brug over de Leie in 1936 werd een zwaard uit de late bronstijd ontdekt (CAI ID 71078)²³. Aan de andere

¹⁵ DEVLIEGHER 1959

¹⁶ DESPRIET 1981; FERFERS 1983

¹⁷ DESPRIET 1975

¹⁸ OOGHE et al. 1979

¹⁹ Informatie verkregen via Erfgoed Zuidwest.

²⁰ OOGHE et al. 1979

²¹ COX 2012

²² OOGHE et al. 1979

²³ DESITTERE 1969

kant van het plangebied werd een bronzen hielbijl uit de midden bronstijd aangetroffen bij bouwwerken (en CAI ID 75149).²⁴

Verschillende indicaties verder van het projectgebied wijzen er op dat het grondgebied van Harelbeke gedurende een lange periode interessant was voor menselijke aanwezigheid, in het bijzonder de Romeinse bewoning ter hoogte van de Collegewijk (richting Stasegem).

²⁴ DESPRIET 1981

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van de bureaustudie kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Op basis van de 18de-eeuwse Ferrariskaart kan gesteld worden dat zich nog geen bewoning bevond binnen de grenzen van het plangebied. Ook op 19de-eeuwse kaarten lijkt geen bebouwing aanwezig te zijn, hoewel er enige onduidelijkheid heerst tussen eind 19^e en begin 20^e eeuw. De orthofoto's tonen dat de situatie tussen 1971 en vandaag onveranderd is gebleken: het plangebied is als tuinzone in gebruik, in de noordwestelijke hoek bevindt zich een kleine garage.
- Voor de periode voor de 18de eeuw zijn geen gedetailleerde bronnen beschikbaar waardoor de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden. Door de ligging van het plangebied in het stadscentrum van Harelbeke is de kans dat archeologische sporen aanwezig zijn vrij groot.
- Op archeologisch vlak kan gesteld worden dat er een hoge potentiële waarde aan het terrein kan toegeschreven worden, gezien de ligging in het stadscentrum van Harelbeke, een archeologische zone. Zowel voor de Romeinse periode als de middeleeuwen kent Harelbeke immers een groot archeologisch potentieel. Daarnaast zijn sporen van oudere perioden in de omgeving aanwezig. Er kan echter niet met zekerheid gesteld worden of zich al dan niet een archeologische site bevindt in het plangebied, de enige manier om hier uitspraak over te kunnen doen is veldwerk.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

Bij de afweging voor een verder vooronderzoek worden alle gegevens van de bureaustudie geëvalueerd om zodoende een uitspraak te kunnen doen. In eerste instantie wordt gekeken naar de methodes met geen of het minste impact in de bodem. Deze onderzoeken vallen onder de noemer 'verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem' (landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering/metaaldetectie). Indien uit deze onderzoeken de afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden, dient men verder over te gaan tot een 'vooronderzoek met ingreep in de bodem' (verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten). In het geval een archeologische site aanwezig is, dient men eerst te proberen deze *in situ* te behouden. Indien dit niet mogelijk is, is een verdere opgraving noodzakelijk.

Gezien de geplande werken een volledige vernietiging van het bodemarchief met zich meebrengen, het plangebied gelegen is in een archeologische zone met hoog potentieel voor de Romeinse en middeleeuwse perioden, er geen duidelijke aanwijzingen zijn dat reeds een verstoring van het bodemarchief heeft plaatsgevonden, en er geen sluitende aanwijzingen zijn voor een aan- of afwezigheid van een archeologische site, dient verder vooronderzoek te gebeuren. De meest aangewezen methode is een onderzoek met ingreep in de bodem, in de vorm van proefsleuven.

3.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

- Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden. De methode wordt binnen de archeologie vooral aangewend om het bodemkundig potentieel na te gaan voor de aanwezigheid van goed bewaarde steentijdsites.

In dit geval is deze onderzoeksmethode weinig zinvol om uit te voeren, gezien de zeer kleine oppervlakte en de ligging in de stadskern van Harelbeke.

- Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar enz.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden.

- Veldkartering en metaaldetectie

Bij een veldkartering of oppervlakteprospectie wordt een visuele inspectie gedaan van het terreinoppervlak voor de aanwezigheid van archeologisch vondstmateriaal, zoals aardewerk of silexartefacten. Metaaldetectie betreft het opsporen van metalen voorwerpen door middel van een metaaldetector. De toplaag, ca. 20cm diep, wordt hierbij afgezocht door middel van parallelle looplijnen met of zonder een bepaalde tussenafstand.

In dit geval zijn beide onderzoeksmethodes niet zinvol om uit te voeren en kunnen dus buiten beschouwing genomen worden.

3.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

- Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel om archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Via de boringen kunnen begraven niveaus teruggevonden worden waarin zich bv. *in situ* steentijdartefacten kunnen bevinden. De boringen worden volgens een bepaald grid met optimale spreiding opgesteld.

Hoewel op het plangebied zeker vondsten uit de steentijd aanwezig kunnen zijn, is deze onderzoeksmethode in dit geval niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden.

- Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.²⁵

Gezien de oppervlakte van het terrein, de geplande werken en de aard van de verwachte sporen (voornamelijk Romeins en middeleeuwen) is een verder vooronderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk. Het totale terrein is 676m² groot. Het volledige terrein zal een verstoring van het bodemarchief ondergaan, bijgevolg dient het volledige terrein deel uit te maken van het vooronderzoek. Door middel van proefsleuven dient 10% oftewel 68m² onderzocht te worden, aanvullend hierbij moet nog voor 2,5% oftewel 17m² aan kijkvensters, dwars- of volgt-sleuven aangelegd te worden. In totaal wordt zo 12,5% oftewel 85m² onderzocht. Het sleuvenplan, de richtlijnen en onderzoeksvragen worden voorgesteld in het programma van maatregelen.

3.5. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Voor het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens gekend. De historische en archeologische gegevens van de nabije omgeving van het plangebied worden resp. besproken in hoofdstuk 2.4 en 2.5.

²⁵ HANECA et al. 2016.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het projectgebied wellicht niet verstoord is. Mogelijk is de zone van de garage, (gedeeltelijk) verstoord.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Het plangebied is niet als erosiegevoelig gekarteerd.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De geplande werken omvatten de bouw van een meergezinswoning op het perceel. Gezien een ondergrondse garage gepland is, zal het bodemarchief volledig vernield worden.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan niet vastgesteld worden op basis van het bureauonderzoek. Gezien de ligging in de archeologische zone van de stadskern in Harelbeke is de kans echter groot dat zich sporen bevinden in het plangebied. Gezien nog niet veel kennis aanwezig is over de ontwikkeling van Harelbeke is ook de potentiële archeologische kenniswinst groot.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

In de zone waar het bodemarchief bedreigt wordt, dient een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden. Dit onderzoek bestaat uit de aanleg van één brede sleuf volgens een NW-ZO oriëntatie. Aangezien de terreinen nog niet in bezit zijn van de initiatiefnemer dient dit in uitgesteld traject te gebeuren. De sleuven hebben als doel om het archeologisch potentieel van het terrein in kaart te brengen. Zijn er archeologische sporen aanwezig? Behoren deze tot één of meerdere periodes? Zijn er meerdere archeologische niveaus? Daarnaast is het ook belangrijk om de verstoringsgraad in kaart te brengen. Zijn de sporen goed bewaard? Kunnen er verstoringszones afgebakend worden? Afsluitend is het belangrijk om alle gegevens samen te beschouwen om zodoende een uitspraak te kunnen doen over het potentieel van het terrein. Hierbij wordt afgewogen of verder onderzoek nodig is in de vorm van een opgraving, over een deel of volledig het terrein, of kan er overgegaan worden tot een vrijgave bij afwezigheid van archeologische sporen.

4. Samenvatting

Het plangebied bevindt zich in de West-Vlaamse stad Harelbeke en is aan de Twee-Bruggenstraat gelegen, vlak bij de Leie. Het betreffende perceel is terug te vinden in het kadaster onder Harelbeke, afdeling 1, sectie A, nr 1071D. Op het terrein zal een meergezinswoning gebouwd worden, waarbij een ondergrondse garage voorzien wordt. Dit zal een volledige verstoring van het bodemarchief veroorzaken. Het terrein is met uitzondering van een kleine garage heden onbebouwd, en in gebruik als tuinzone.

Het plangebied is in de archeologische zone van de stadskern van Harelbeke gelegen, vlak aan de Leie. Op het plangebied zelf is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Historische kaarten doen vermoeden dat het plangebied wellicht onbebouwd was vanaf eind 18^e eeuw tot heden (met uitzondering van de kleine garage). Gezien het bureauonderzoek de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet kan staven, het archeologisch potentieel hoog is, de potentiële kenniswaarde van een archeologisch onderzoek groot is en het bodemarchief met zekerheid verstoord zal worden, is het noodzakelijk dat een verder vooronderzoek gebeurt. Dit dient te gebeuren in de vorm van proefsleuven.

5. Bibliografie

- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- <https://dov.vlaanderen.be>
- BOGEMANS F. 2007. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 29 Kortrijk*, Vlaamse Overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen.
- BOGEMANS F., 2008. *Legende overzichtskaart Quartairgeologie Vlaanderen*, Vlaamse Overheid Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.
- COX L. 2012. *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Harelbeke, Tweebruggenstraat ("Westwijk")*, BAAC Vlaanderen Rapport 16
- DESITTERE M. 1969. Enkele belangrijke protohistorische vondsten uit West-Vlaanderen, in *De Leiegouw*, XI, p. 195-208.
- DESPRIET P., 1975. Het oudheidkundig bodemonderzoek in het arrondissement Kortrijk in 1974, *De Leiegouw XVII.4*, 341-360.
- DESPRIET P., 1981. Harelbeke: bronzen hielbijl, in *Archeologie 1981/2*, p. 79-80.
- DESPRIET P., 1981. Harelbeke: laat-middeleeuws kapittelgebouw (W.-VI.), in: *Archaeologia Mediaevalis* 3, p32
- DEVLIEGHER L., 1959. Oudheidkundig onderzoek van de Sint-Salvatorkerk te Harelbeke, in *Archaeologia Belgica* 46: Reeks overdrukken betreffende oudheidkundige opgravingen in België uitgegeven door het Koninklijk Instituut voor Kunstpatrimonium, Dienst Opgravingen, Brussel.
- FERFERS F., 1983. Terreinverkennde opgraving op grond van het kapittel van de Sint-Salvatorskerk te Harelbeke, in: *Archaeologia Mediaevalis*, 6, p. 64-66.
- JACOBS P., DE CEUKELAIRE M., DE BREUCK W., DE MOOR G., 1999. *Toelichtingen bij de geologische kaart van België – Vlaams Gewest. Kaartblad 29 Kortrijk*. Belgische Geologische Dienst en Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.
- OOGHE R., DEBRABANDERE F., DESPRIET P. 1979. *Harelbeke, Archeologische en Historische Monografieën van Zuid-West-Vlaanderen 1*, Kortrijk
- VAN RANST E., SYS C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent.

6. Bijlages

- Figurenlijst

Figuur 1 Uitsnede uit het kadasterplan (bron: geopunt.be). 7

Figuur 2 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2016 (bron: geopunt.be)..... 8

Figuur 3 Zicht op het plangebied vanuit de noordelijke hoek van de Twee-Bruggenstraat (bron: Google Street View). 8

Figuur 4 Uitsnede uit het inplantingsplan, de Twee-Bruggenstraat bevindt zich aan linkerzijde van de figuur (bron: initiatiefnemer). 9

Figuur 5 Uitsnede uit het inplantingsplan op het kelderniveau (2,68m -mv), de Twee-Bruggenstraat bevindt zich aan linkerzijde van de figuur (bron: initiatiefnemer)..... 10

Figuur 6 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI). 11

Figuur 7 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI). 12

Figuur 8 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van de perceelsnummers (bron: geopunt.be). ... 12

Figuur 9 Zicht op de bodemgebruikskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be)... 13

Figuur 10 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be)..... 14

Figuur 11 Detailopname van het Digitaal Hoogtemodel met hoogteprofiel (bron: AGIV). 15

Figuur 12 Zicht op de potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be)..... 15

Figuur 13 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV)..... 16

Figuur 14 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be)..... 17

Figuur 15 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be)..... 18

Figuur 16 Kaart van Deventer met schets van locatie plangebied (bron: <http://bdhrd.bne.es/viewer.vm?id=0000043514&page=1>). 21

Figuur 17 Tekening van Harelbeke door Sanderus met schets van locatie plangebied (bron: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6e/Harelbeke_-_Sanderus.jpg). 22

Figuur 18 Uitsnede uit de Ferrariskaart (bron: geopunt.be). 22

Figuur 19 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be). 23

Figuur 20 Uitsnede uit de kaart van Popp (bron: geopunt.be). 23

Figuur 21 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be)..... 24

Figuur 22 Uitsnede uit de topografische kaart van 1883 (bron: cartesius.be en NGI). 24

Figuur 23 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910 (bron: cartesius.be en NGI). 25

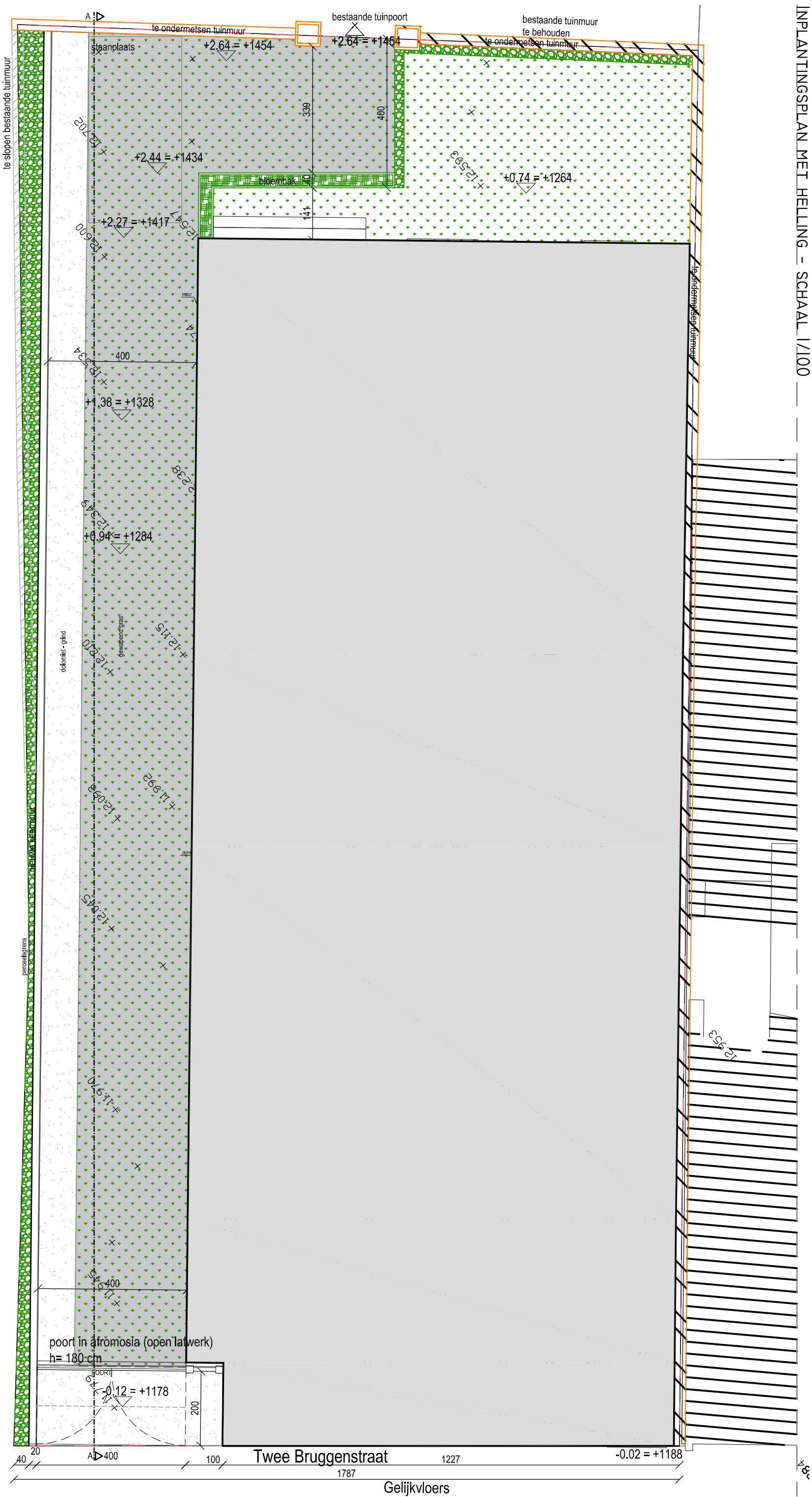
Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be)..... 25

Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be). 26

Figuur 26 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2016 (bron: geopunt.be)..... 26

Figuur 27 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI). 27

Bijlage 1 en 2: Bouwplannen (bron: initiatiefnemer)

Opp. perceel: 676,22 m²

Bezetting: 397,52 m² - 59%

HET BOUWEN VAN EEN MEERGEZINSWONING	WEST-VLAANDEREN	HARELBEKE TWEE-BRUGGENSTRAAT
-------------------------------------	-----------------	------------------------------

BOUWHEER OTRECO NV INDUSTRIEWEG 76, 9032 WONDELGEM

VERSIE 04/04/2017

DOSSIER N°: 17-011485

Deze studie is eigendom van El architecten B.V./B/A, zal niet aan derden worden overgedragen, noch medegebruikt getuut of gedeeltelijk en is opgenomen onder voorbehoud van wijzigingen, voortkomend van opmerkingen bouwheer en overheden, opmetsingsplannen, kadasterplannen, studie stabiliteit en technieken. Opm.: samenstelling/aanwijzingen van de scheidsruimten tussen appartementen en gemeenschappelijke delen onder voorbehoud van studie akoestisch ingenieur. Alle meubilair is louter indicatief.

diepte onder pail
welpad:

---: 3m08

⊠: 4m58

